

DOLENJSKE NOVICE

Dolenjske Novice izhajajo vsak četrtek; ako : : je ta dan praznik, dan poprej. : :

Cena jim je za celo leto 5 K, za pol leta 2-50 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 5-50 K, za Ameriko 6-50 K. List in oglasi se plačujejo naprej.

: Vse dopise, naročnino in oznanila : : sprejema tiskarna J. Krajec nasl. :

Ali smo že blizu konca?

(«Naša Moč».)

(Dalje. 2.)

Slika „Skrivnostna ovira“.

Vzhodnje ali bicantinsko cesarstvo se je pa držalo krepko in je kakih sto let precej napredovalo, velik del Afrike in Italije so cesarji zopet združili z državo. Razne krive vere in razkolni nagoni so ga močno razjedali in slabili.

Leta 637. je padel Jeruzalem v roke Mohamedovcev ali Mozlimov, ki so ga držali, z malim presledkom ob križarskih vojskah, do leta 1917., ko so mesto zasedli Angleži. Izlam, to je Mahomedova vera, je hitro napredoval, ker so ga širili z orožjem. V času od l. 637. do 750. je zgubilo bizantinsko cesarstvo že polovico svojih dežel na Moslime.

Leta 711. so prišli Moslimi — tačas imenovani Saraceni — že na Špansko, kjer so premagali krščanske vojske in silno prodirali dalje proti Francoski. Vsa Evropa in z njo vred tudi katoliška cerkev sta prišli v nevarnost, da jih porazi polumesec. Rimski papeži so morali zastaviti vso svojo moč in veljavo, da so rešili krščansko vero in omiko.

Leta 800. so oživili in nanovo preosnovali zapadno rimsko cesarstvo. Razpad rimske države se je ustavil, edinstvo med krščanskimi narodi je raslo, npravna mednarodna vez sta bila papež kot oče in cesar kot vojvoda krščanskih narodov.

Cesarska oblast in služba se je spočetka selila od naroda do naroda, od rodbine do rodbine, dokler ni slednjic l. 1273. prišla na Rudolfa grofa Habsburškega, ki je bil izvoljen za nemškega kralja in rimskega cesarja.

Bizantinska država je imela težko stališče nasproti svojim sovražnikom. Bilo je sicer nekaj dobrih vladarjev med temi bizantinskimi cesarji, ki so večkrat zmogovito odbijali napade sovražnikov in celo nekatere pokrajine nazaj pridobili, vendar prave sreče ni bilo na tem cesarskem dvoru. Na eni strani jih je ovirala zavist, da niso podali prijateljske desnice zapadno-rimskim

cesarjem v bratsko zvezo proti sovražnikom krščanstva, na drugi strani pa je legel razkol kot strupena megla nezaupanja med obe cerkvi. Tako osamljeno in od živega vira edinosti z rimsko cerkvijo odrezano bi bilo moralo podleči cesarstvo močnim nasprotnikom.

Božja previdnost pa za zdaj ni pustila, da bi bila propala država. Pomoč pa je prišla prav od zapada. Krščanski vladarji in vitezi evropskih narodov so se združili v križarski vojski in napadli nevarne Saracene. Leta 1099. so kristjani vzeli Arabcem Jeruzalem in več drugih krajev ter jih držali sto in še več let v svoji oblasti. Križarske vojske sicer niso dosegle povsem svojega namena, vendar so zadale Izlamu hud udarec, da se več ko sto let ni opomogel.

Druga pomoč bizantinskemu cesarstvu je prišla od nasprotne strani. Mongoli so si bili ustanovili v XI. veku veliko državo in so zmogovito prodirali proti zapadu. Rusom, Poljakom in Ogromom so napravili veliko škodo, na drugi strani so pa tudi razrušili po Aziji vse mozlimske države, naravne nasprotnike bicantinskega cesarstva okoli leta 1258.

Bicantinski cesarji so porabili to priložnost za preosnovo in okrepitev države, in ne brez uspeha. Vendar končnega poraza niso mogli zabraniti. Ko je mongolska sila opešala, so se Mozlimi kmalu zopet dvignili. Turki so začeli znova napadati cesarske pokrajine in jih posedali eno za drugo. Leta 1361. je padel Adrijanopol Turkom v roke in leta 1396. je sultan Bajazit I. že oblegal Carigrad. — Še enkrat je rešil Bog mesto s pomočjo Mongolov. Timur Tamorlan je premagal Bajazita pri Angori leta 1402. in mu pokončil vso njegovo vojsko. Toda Bicanc ni porabil zadnje priložnosti, poiskati si rešitve v edinstvi z rimsko cerkvijo in v zvezi z zapadno-rimskim cesarstvom. Turki so si kmalu opomogli in začeli znova napadati Grke. L. 1453. so zopet oblegali Carigrad. Grki so se branili hrabro in cesar Konstantin je padel junaške smrti; pa zmagati niso

mogli. Dne 29. maja je padlo mesto Turkom v roke. Izbrali so ga za prestolno mesto in ga obdržali do današnjega dne. Tako je prenehalo tudi vzhodnje rimsko cesarstvo.

Drugo škropljenje trt proti peronospori.

Kmalo po izvršenem prvem škropljenju trt proti peronospori ali paležu je treba škropiti trte v drugič. Med prvim in drugim škropljenjem trt ne sme preteči več časa kot kakih štirinajst dni. Najbolje je, da škropimo trte koj potem ko odcveto.

Prvo in drugo škropljenje je za trto najbolj važno, ker se v tem času razvijajo najbolj potrebni deli trte to je grozdje in listje okoli grozdja torej oni deli mladik, ki jih je neobhodno treba, da trta rodi in da nam da zdrav les za prihodnje leto.

Za drugo škropljenje napravimo galico malo močnejšo kot za prvo škropljenje in sicer vzamemo en in pol kile galice na sto litrov vode in pa toliko apna, kolikor ga je treba, da v napravljeni škropilni zmesi bel preskusni papir lepo pordeči.

Pri drugem škropljenju moramo škropiti tudi dobro po grozdju. Zlasti letos, ko je vreme zelo mokro, se je bati, da bo nastopila peronospora na grozdju, slično kot leta 1910, ko so kmalo po cvetenju jagode počrnele in odpadle.

Da obvarujemo grozdje tudi proti plesnobi, raztopimo v že pripravljeno škropilni zmesi, ampak še-le za apnom, še po en kilogram salojidina v sto litrih zmesi. Taka škropilna zmes učinkuje potem proti peronospori (paležu) in proti plesnobi grozdja ob enem.

Ker salojidina primanjkuje je najboljšo, da poškopimo trte najprvo z galičnoapneno zmesjo kot po navadi. Potem si pa pripravimo še primerno množino galičnoapnene zmesi, kateri pridenemo še salojidina (1 kg na 100 l) in s to galičnoapneno-salojidinovo zmesjo škropimo potem samo po grozdju.

Grozdje se mora tako poškopiti, da pride tekočina do drobnih pecljičkov, na katerih visijo jagode, kajti znano je, da se glivica peronospora (paleža) zaredi v jagodo od pecljičkov. Samo ob sebi je umevno, da se mora tekočina na trti posušiti, še predno pade prvi dež, sicer bi bilo treba škropljenje ponoviti. B. Skalický.

Dogodki preteklega tedna.

Klub deželnih poslancev Sl. Lj. Str. je 12. junija t. l. pismo zahteval, da se mu dovoli vpogled v deželne knjige. S to zahtevo se je pečal dež. odbor 19. t. m. Dr. Triller je predlagal, naj se dovoli neomejeni vpogled v deželno gospodarstvo komisiji, v katero naj odpošlje vsak deželnozbornski klub po dva poslanca. Namestnik deželnega glavarja dr. Lampe pa predloga ni dal niti na glasovanje, češ, da je predlog protiušten. — Vlada je prepovedala zopet več slovenskih shodov. — Celovski kapitelj je uredniku „Mira“ Fr. Smodeju, neustrašenemu narodnemu bojevniku koroških Slovencev, odpovedal službo stolnega vikarja. — Nemci se pogajajo s Poljaki, da bi jih pridobili za sestavo protislovenske večine v parlamentu; njihova prizadevanja z vnemo podpira gališki minister dr. pl. Twardowski. Uspeha dosedaj niso dosegli. — Ukrajinski poslanci so vložili protest proti prizadevanju ministra za Galicijo dr. Twardowskega, ki gre za tem, da se mirovna pogodba z Ukrajino razveljavi in holmska gubernija ter Galicija pridruži Poljski. — Na Dunaju primanjkuje moke ter so morali skrečiti krušne deleže. Vsled tega so se vršile velike poulične demonstracije. Minister za prehrano dr. Paul je osebno odšel v Berlin in dosegel, da je Nemčija nakazala Avstriji 1000 vagonov moke, od katere pojde polovica za armado, polovica za Dunaj. Ogrska pošlje Dunaju nekaj moke in veliko zgodnjega krompirja. Vzrok nenadni krušni krizi sta Nemčija in Ogrska, ki nista iz-

O starih pravicah mokronoškega trga.

Spisal Ivan Steklasa.

Leta 1853 je priobčil tedanji mokronoški kapelan P. Hitzinger, poznati naš zgodovinar, v nemških izveštjih za zgodovino Kranjske nekoliko zgodovinskih podatkov za trg Mokronog. Črpal je te podatke iz še takrat ohranjenih listin v izvornikih in prepisih ter nam tako ohranil vsaj nekaj zgodovinskega gradiva za ta starodavni trg. Te omenjene listine so se večinoma poizgubile, a ker tudi nemška izveštja niso širjemu občinstvu pristopna, „Dolenjske Novice“ pa zahajajo v mnogo hišo rodoljubnega trga, je vredno, da se obnove ti zgodovinski spomini z nekimi potrebnimi opombami.

Najstarejša listina, ki jo je objavil P. Hitzinger, je iz leta 1531 ter govori o povlasticah trga Mokronoga, katere je podelil mokronoškim tržanom krški škof Matevž Lang pl. Wellenburg (1505—22), kardinal, premeščen leta 1519 v Salzburg,

kjer se je odpovedal 11. marca 1522 škofovski časti. Verjetno je, da so pravice podeljene po škofu Matevžu uživali mokronoški tržani že mnogo poprej, vendar pa ne moremo točno dokazati od kdaj. Ker vemo, da je bil Mokronog trg že leta 1280, a je spadal že davno poprej pod oblast krških škofov, potem si moremo misliti, da je užival Mokronog precej s početka kot trg nekaj povlastic, a so se sčasoma množile in so bile gotovo tudi zapisane. Sicer nam je znana dozdej samo ena listina, ki potrjuje to naše mnenje. Leta 1464 sta prodala Volbenk Klinger in njegova žena Margareta priorju Gregorju (1463—1472) in samostanu v Pletterjih njivo pri trgu v Dolenj. Mokronogu za 13 mark dobrih dunajskih vinarjev (1 marka = 100 kraj. nemške vrednosti) ter se prodajalca obenem obvezeta, da bosta novega posestnika zagovarjala, branila in zastopala, kadarkoli bo treba, po kupnih in trških pravicah trga Mokronoga. (Mittheilungen des Musealvereins für Krain. Letnik 14, l. 1901, str. 69). Po tej listini je dokazano, da je trg Mokronog že poprej užival povlastice, nego mu jih je podelil

škof Matevž in potrdil leta 1531 administrator krške škofije Anton. (Anton Salamanca-Hoyos je bil upravitelj krške škofije leta 1526—1540, škof pa od leta 1540—1554).

Listina Antona administratorja krške škofije o povlasticah trga Mokronoga. (Mittheilungen des historischen Vereins für Krain l. 1853, str. 17—18).

Anton potrjuje povlastice, ki jih je podelil krški škof Matevž, prednik njegov, in katere smatra tudi on za dobre, in se jih morajo držati naš upravnik (graščine mokronoške) in meščani, kakor sledi: Glede vina, ki se daje graščini mokronoški kot gorščina, naj ga upravnik vsako leto vzame in iztoči. En sod naj da iztočiti po gostilnah deželne sodnije, a ne v trgu najbližjih gostilnah; drugi sod pa more porabiti za svoje potrebe v gradu. Tretji sod naj iztoči upravnik v štirih tednih o sv. Martinu in pred Božičem, četrti sod pa naj iztoči v štirih tednih po sv. treh kraljih. Kadarkoli hoče upravnik določeno grajsko vino nastaviti, mora to štirinajst dni poprej meščanom naznaniti, da oni ne pretrpijo kakšne škode pri svojih gostilnah,

kajti pri točenju vsakega soda grajskega vina morajo meščani prenehati točiti. Upravnik naj toči vino po tisti ceni kakor meščani svoje, točno in brez vsake škode. Ali pred Božičem in na sv. tri kralje naj meščani točijo svoje vino, in upravitelj mora prenehati s točenjem, da se ne stori krivica meščanom. Ko je pa grajsko vino iztočeno, naj toči vsak svoje, po kakršni ceni hoče.

S trško sodnijo naj bo tako urejeno, da v bodoče vsak trški sodnik o vseh častnih zadevah in prestopkih sodi sam brez vsakega posredovanja grajskega upravnika. Kar se tiče pa zločinov čez štiri marke vrednosti, naj upravnik zločinca ulovi in pripazi, da bo kažnjen, če je njegov zločin tako velik; paziti pa se mora, da se mu ne zgodi krivica, in upravnika naj bo sodniku in meščanom v takem slučaju vselej na pomoč s svojim svetom. Kolikor se je pa pri razpravi določilo za kazen v denarju ali premoženju dotičnega zločinca, naj si podelita upravnik in sodnik na enake dele.

Če se podložnik kakšne graščine naseli v trgu ter tako postane meščan, čez

polnili pogodbenim potom sprejetih obveznosti za dobavo žita. — Na italijanskem bojišču se je 15. t. m. pričela dolgo pričakovana avstrijska ofenziva. Naše čete so prodrle čez Piavo in na visoki planoti Sedmerih občin ter osvojile mnogo važnih italijanskih postojank in gora. Italijane napad ni presenetil ter so takoj uvedli močne protinapade. Naši še vedno napredujejo, dasi počasi. Benetkam so se približali na 15 km. Ujeli so doslej nad 30.000 sovražnikov in uplenili nad 120 topov. Na italijanski strani se bore tudi Angleži, Francozi in Američani. — Na zapadnem bojišču izvajajo zavezniki hude protinapade, ki jih Nemci uspešno odbijajo.

Iz dnevnika slovenskega častnika v svetovni vojni.

Po dnevniku † Janka Muha.

Današnji list prinaša sliko Janka Muha, učitelja v Ajdovcu na Dolenjskem, ki je kot poročnik in bataljonski adjutant padel v onih strašnih dneh na gori Sv. Gabrijela, kar smo svoj čas že poročali. Pod gorenjim naslovom pa bomo objavili njegov dnevnik počeni s prihodnjim listom. Po njem bodo cenjeni čitatelji, ki še niso bili na bojnem polju, dobili vpogled v življenje na bojišču ter vsaj nekoliko spoznali grenke, pa tu in tam vesele urice, ki jih preživé naši junaki v svetovni vojni.

Seveda so v dnevniku večkrat opisani dogodki, ki so slični drug drugemu, vsled česar ne kaže vseh objaviti. Tu in tam so zabeležene interne ali čisto privatne stvari, ki tudi ne sodijo v javnost; zato je bilo treba snov nalašč za tisk prirediti.

Janko Muha je odšel na bojišče meseca avgusta 1915, svoje doživljanje je pričel opisovati še-le o Božiču istega leta.

To, ne lahko delo, je radevolje prevzel dober prijatelj in kolega rajnega, gospod Josip Zupančič, nadučitelj v Prečni, kateremu izreka naše uredništvo javno zahvalo za njegovo požrtvovalnost in nesebičen trud.

Cenjene naročnike pa prosimo, naj blagohotno opozoré na te zanimive vojne črtice, iz dnevnika g. Muha tudi one nenaročnike v dotičnih krajih, koder je bil naš rajni junak znan in kjer je učiteljeval. Morda se eden ali drug naroči na Dol. Novice, da dobi celotno vsebino spisov. Na poznejše želje se ne moremo ozirati zaradi pomanjkanja papirja.

Čitalniški koncert v Novem mestu.

Čitalniški koncert, ki se je vršil preteklo nedeljo 23. junija, je nudil vsem najpopolnejši umetniški užitek. Temu je pripomogel vzorno izbran spored in dovršeno izvajanje vseh glasbenih točk.

nekaž let pa noče nič več v trgu ostati nego hoče oditi, more z dovoljenjem in znanjem sodnika slobodno s svojim premoženjem oditi, če je vse poplačal in tudi graščini, kar je bil dolžan; pri tem ga ne sme prečiti in zaustavljati tudi upravnik. Ako je bil pa meščan rojen na področju mokronoške graščine, more oditi zopet na graščinski grunt brez zapreke.

Nadalje ne sme upravnik meščana radi častnih zadev v trgu uloviti, v grad odpeljati in ga tam zapreti; ima pa li ž njim kaj opraviti, potem naj naredi red sodnik in kazni dotičnega meščana. Ako je bil pa to zločin čez štiri marke vrednosti, potem more pač upravnik zločinca ujeti in zapreti, preiščeta pa naj stvar sodnik in upravnik ter uredujeta, kakor zgoraj določeno.

Tudi je urejeno, da morejo meščani brez zapreke na petke in postne dni po potokih in Mirni loviti, samo ne trumoma in z nedovoljenim orodjem.

Če so pa naš sodnik in meščani v njihovih dovoljenih pravicah nemarni, zlo ne kaznujejo in sploh na dober red ne pazijo, ima mesto nas naš upravnik pra-

vico uredovati, da se kazni zlo, kakor se spodobi ter dobre od zlih obvaruje.

Če se je pa upravniku storila krivica ali sila, naj mu le-ti priskočijo v pomoč in pomagajo.

Sodnik naj se izvoli in ustoliči po stari navadi o Božiču po našem izdanem povelju.

Dano na našem gradu Strassburgu (na Koroškem) 22. febr. l. gosp. v 31. = 1531.

P. Hitzinger dostavlja, da se nahaja ta listina v arhivu (katerem?) v izvorniku na popirju s priprostim pečatom na popir in oblate. Mokronoškega grajskega arhiva ni več, ker so se pri zadnji razprodaji mokronoške graščine raznesle še tiste listine, kar se jih je do takrat ohranilo. Ima li še kaj zgodovinsko važnih listin trški arhiv, mi ni znano. Ko sem hotel to pred par leti seznaniti, se mi to ni posrečilo. Škoda, da ni P. Hitzinger vse te listine zbral ter jih izročil zgodovinskemu društvu v Ljubljani, pa bi se nam bile tako ohranile v izvornikih. Sicer pa je dobro storil, da nam jih je priobčil v prepisu.

Omenjene povlastice mokronoškega trga so potrdili tudi še škofje Urban

Že v začetku nas je presenetil globoko učinkujoč Chopinov: Nocturno, slika pesnikove notranjosti, bolnih in otožnih razpoloženj, ki jih tu pa tam prekinejo blaženi trenotki nejasnih slutenj. Med valovanje težkih molov zazvene jasni in svetli dur-akordi. — Šele dovršeno izvajanje te težavne skladbe, ki ne zahteva le zunanje tehnične spretnosti, ampak tudi psihološko poglobitev v pesnikovo dušo, odkrije vso pestrost najraznovrstnejših akordov in sanjavost Chopinove glasbe, ki tako sugestivno vpliva na poslušalce.

Še večjo tehnično naobrazbo je zahtevala Chopin-Lisztova: Dekliška želja, ki jo karakterizuje menjavanje dekletovih čustev, ki ponekod prekipe do najvišjega veselja slastnega pričakovanja, potem pa spet zaplakajo polno bolesti in trpke odpovedi. Obe skladbi je izvajala klasično popolno klavirska virtuoziinja gdčna Dana Koblarjeva, ki je žela najviharnejšo polhvalo od strani vsega občinstva.

Tema izključno klavirskima skladbama je sledil cikel treh pesmi naših modernih skladateljev.

„Ob oknu“ in „Željo“ je uglasbil naš najbolj priznani in najzasluženejši skladatelj g. Ant. Foerster, in je ustanovitelj sloven. glasbe, in ji je zgradil trden temelj za njen bodoči razvoj. V pesmi „Ob oknu“ slika obupno razpoloženje zapuščene deklice, ko gleda skozi okno v zimsko pokrajino in vidi, kako se pelje nezvesti k poroki.

Mojstrsko je označeno razpoloženje, ki veje nad vso pesmijo, zimski miljié in duševno stanje zapuščene.

Dočim se skladatelj spušča v tej pesmi v silno težko slikanje duševnega življenja, je naslednja pesem „Želja“ molitev našega naroda, ki gleda s strahom v bodočnost, polno zlohotnih temin, a ki išče svojo tolažbo v Bogu.

Pesem mladeniča, lahno valovanje žitnih bilk in mehko pomladno razpoloženje obsega Lajovicveva „Bujni vetri v polju“, mojstrska glasbena umetnina, ki usposoblja popolno razumevanje Koljcovove poezije. — Pomislimo le na uvoden del, ki slika brezskrbno hihitanje vetrov preko poljane. —

Vse tri pesmi je pela našemu občinstvu priljubljena koncertna pevka prof. ga. Pavla Lovše-tova, tako očarujoče, da bi bilo odveč govoriti o dovršenosti njenega izvajanja.

Na glasovirju jo je spremljala ga. M. Sedlarjeva z istim globokim razumevanjem vseh teh glasbenih točk.

Sledilo je dvojje skladb največjega in svetovnoznanega češkega komponista Smetane, izmed katerih je posebno čudovita etuda „Na morskem bregu“, slikajoča valo-

vanje morja, nastajanje nevihte in viharjev, ki se polagoma spet umirijo.

Skladba je naravnost čarobna, že vsled natančnega slikanja morskih valov, ne glede na visoko umetniško vrednost, kakor tudi na bogastvo najubranejših akordov in vpliva na poslušalca, v katerem izvabi nebrot novih slutenj in zamislekov.

Ta skladba, „Češki ples“ (od istega komponista), kakor tudi izredno težka Lisztova „Ogrska rapsodija“, zahtevajo popolno izurjeno tehniko igranja, da pride veličina skladbe do popolnega razumevanja. Tej težki formalno zahtevi je ugodila v vseh smereh najuspeleje gdčna Dana Koblarjeva, ki je imela tu priliko pokazati svojo glasbeno izobrazbo.

Nekaj popolnoma lastnega in novega so bile na tem večeru tri Župančičeve pesmi iz njegove pesniške zbirke „Cicibana“, ki jih je uglasbil Jos. Pavčič. Šele sedaj se je pokazala veličina in krasota Župančičeve otroške lirike. Pomislimo le na „Uspavanko“, o katere lepoti glasbe, pesniške intimnosti in tihega nežnega razpoloženja bi bilo nepotrebno razpravljati, ker se tako visoka umetnina lahko uživa le neposredno.

Kdo se ni divil otroško naivnim pesmicam „Ciciban-Cicifuj“ ali „Vrabcí in strašilo“, ki jim je pripomogla do popolne veljave gospa Pavla Lovše-tova s svojim očarujočim prednašanjem in popolnim poglobljenjem v otroško psiho.

Štraubovi „Pomladni glasi“, — katerih vsa vsebina in mikavnost je v lahko umljivi melodioznosti, — so zaključili ta večer, ki je bil za nas nekaj izredno zanimivega in redkega, ko nam tako manjka takih visoko umetniških koncertov. Upamo, da se v kratkem priredi spet kak podoben umetniški večer, ki ima namen buditi smisel za moderno glasbeno umetnost. M. Jarc.

Cenjeni naročniki!

S prihodnjo številko se prične druga polovica 34. letnika Dol. Novic. Vljudno in nujno vabimo, naj se vpošlje zaostala in nova naročnina. Celoletna naročnina je 5 kron. Z novim letom bomo morali naročnino zopet zvišati zaradi dragega papirja in zaradi velikanskih cen vseh tiskarskih potrebščin. Prosimo prav lepo, potrudite se vsi cenjeni naročniki in prijatelji Dol. Novic in pridobivajte nam novih članov. Veliko ste že storili, hvala Vam najlepša! A dosegli smo še komaj polovico potrebnih naročnikov, če hočemo, da bi list saj brez dobička in brez izgube zamogel izhajati. Pomagajte dobri stvari do dobrega uspeha!

mokronoško graščino in od tega časa je imel trg posvetnega gospoda za svojega glavarja. Če ni škof prišel v Mokronog, so se podali Mokronožani k njemu v Strassburg na Koroškem, kjer je po navadi stoloval krški škof. Tako so prišli Mokronožani, kolikor je znano iz listin, pred svojega škofa Antona 22. febr. 1531 in potem pred škofa Krištofa 10. jun. 1579. Gotovo je to poslanstvo zapisovalo tudi stroške, ki jih je imelo na svojem potovanju, toda o tem se ni ohranil noben zapisek. Tudi imena dotičnih poslanstev so nam neznana, ker se na listinah niso zapisovala imena, nego le splošni naslovi: sodnik, svet in meščani trga Mokronoga. Marsikaj zanimivega bi se nam bilo ohranilo, da so po listinah zapisovali svoja imena.

O listini škofa Ivana VII. Jakoba pravi P. Hitzinger, da se nahaja izvornik v arhivu (katerem?) s pečatom v lesenem zaklopcu. V tej listini dobesedno navedenih izvornih listin škofa Urbana in Krištofa Andreja pa ni mogoče več najti. Je li se je kje ohranila listina škofa Ivana VII. Jakoba, mi ni znano. Dobro je, da je imamo v prepisu.

Odločitev : mir

zavisita od naše

gospodarske pripravljnosti

Krepite jo s podpisovanjem

8. vojnega posojila.

Seja trgovske in obrtniške zbornice za Kranjsko.

Dne 13. junija je imela trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko svojo redno javno sejo v svojih zborničnih prostorih v Ljubljani. Predsednik gosp. Ivan Knez je opisal resen položaj, v katerem se nahaja trgovina in obrt. Zbornični svetnik Lenarčič je stavil resolucijo o žalostnih poštinih in prometnih razmerah. Utis zborovanja je bil, da so sedanje razmere za obrtništvo in trgovino na Kranjskem nevzdržljive.

Resolucija: Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko izjavlja: Po dosedanjih izkušnjah se med vojsko ustanovljene vojne centrale za preskrbo prebivalstva niso sponesle. Ne le, da niso mogle vzlic monopolu preskrbeti ljudstvo z živlenskimi potrebščinami, so posredno provzročile tiho-tapni promet z neizmerno visokimi cenami za vse živlenske potrebščine. Poleg tega so te centrale ustavile skoro vse delovanje trgovcu, ki je edini poklican posredovati med producentom in konsumentom in ki more na podlagi večletnih izkušenj in osebne skrbnosti poiskati vse vire in obvarovati konsumne predmete vremenske in tatinske škode in konsumente pravočasno preskrbeti z blagom. Pri tem delu trgovca se posredovalni stroški nikdar ne morejo dvigniti na ono višino, kakoršna se vobče sedaj opazuje in katero vsa sodnijska preganjanja dražilcev ne morejo odpraviti. C. kr. vlada se naprosi, da vpošteva dejanski stan in vse vojne centrale tako hitro kakor le mogoče in to še med vojsko odpravi, medtem pa prosto trgovstvo zopet vpelje v njegovo poklicano delovanje.

Nato se je vršila volitev predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen g. I. Knez

Obznana prodaje gosposčine in trga Dolenjega Mokronoga.

Škof Ivan VII. Jakob, svetnik cesarja in kneževske svetlosti Leopolda, nadvojvode v Avstriji, škofa pasavskega tajni svetnik in najvišji komornik proda iz važnih razlogov in z dovoljenjem samega nadvojvode Ferdinanda avstrijskega, vojvode Štajerske, Koroške in Kranjske, izdanim v Gradcu 24. sept. 1615, krški škofiji lastno graščino Mokronog s sem spadajočim trgovom na Dolenjskem vse v urbarjih navedeno posestvo, ki so ga imeli njegovi predniki, plemenitemu Josipu Mahorčiču, prebivajočemu v Ljubljani ter vsem njegovim naslednikom v popolno last z danes izdanim prodajnim pismom, s katerim se mora izkazati in katerega smo dolžni braniti in podpirati. S podpisom in pečatom škofovim. Dano na gradu Strassburgu, dne 23. aprila 1616. Ivan VII. Jakob, škof krški. (Po nemških izvestjih za l. 1853. stran 19).

P. Hitzinger pravi, da se je o tej listini ohranil le prepis. Kje je zdaj?

(15 glasov), za podpredsednika g. I. Ogrin (16 glasov), za provizoričnega predsednika g. I. Schrey (16 glasov). Zbornični svetnik Pammer je podal protestno izjavo, češ, da njega niso volili za podpredsednika, ker se je udeležil neke avdijence alpskega nemštva. Slovenski stranki na to nista reagirali.

Pri volitvah v odseke so bili izvoljeni: v obrtni odsek: Schrey, Franchetti, Stare, Ložar, Pammer; v trgovski odsek: Urbanc, Knez, Zorc, Perdan, Gasner; v prometni odsek: Knez, Horvat, Rohrman, dr. Ambrožič, Lenarčič. Za računске pregledovalce so bili izvoljeni: Perdan, Ložar in pl. Samassa. — Odobril se je zbornični račun za l. 1917. — Dovolile so se naslednje podpore: Avstrijskemu Rdečemu križu 300 K; slovenskemu odboru za preskrbo invalidov 500 kron; zavodu Odilienheim v Gradcu 500 kron; za vojaški dom 1000 kron.

Zbornični podpredsednik Ogrin je stavil in utemeljeval naslednji nujni predlog: 1. Prezidiju se naroča, naj se obrne do trgovinskega in vojnega ministrstva, kakor tudi do tozadevnih gospodarskih central, da naj zbornica sodeluje oziroma se upošteva nje mnenje pri dispoziciji raznih surovin kot cementa, železa, opeke itd., kakor tudi pri prodaji materiala potom vojaških oblasti. 2. Prezidiju se naroča, naj se obrne do visoke c. kr. deželne vlade kranjske, ki naj sestavi iz raznih tozadevnih faktorjev komisijo, v katere področje naj bi spadala dobava in razdelba gori navedenega gradiva. V tej komisiji naj bi bila zbornica primerno zastopana. Predlog je bil soglasno sprejet in odkazan obrtnemu odseku.

Zbornični svetnik Franchetti stavi sledečo resolucijo: Trgovska in obrtniška zbornica izreka nujno željo, da se c. in kr. domobransko ministrstvo v večji meri, kakor se je godilo to do sedaj, ozira na utemeljene prošnje samostojnih obrtnikov in trgovcev za oprostitev od vojaške službe, zlasti onih prosilcev, ki so kvalificirani glede svoje telesne sposobnosti za vojaško službovanje s črkami B in C in starejših letnikov. Resolucija je bila soglasno sprejeta.

Na predlog zborničnega svetnika Perdana se predsedstvo pooblasti, da v železniškem svetu posreduje za zopetno otvoritev dolenskega kolodvora.

Gospodarstvo.

Razglas o dodelitvi sladkorja za vkuhanje sadja. I. C. kr. urad za ljudsko prehrano dovolil je za letošnje leto v obče, da dobe vsi, ki so upravičeni dobivati sladkorne izkaznice, za svoje gospodarstvo nekaj sladkorja za vkuhanje sadja in sicer na ta način, da se bo dobivala na vsako sladkorno izkaznico dvojna množina sladkorja. V vseh občinah na deželi dati bo moral trgovec na vsako sladkorno izkaznico mesto 1/2 kg, 1 kg, in za prebivalstvo mestne občine Rudolfovo in za kraj Kandijo mesto 3/4 kg, 1 1/2 kg sladkorja. Na dodatne izkaznice za sladkor in na prejemnice za sladkor, katere slednje dobivajo zavodi itd., se sladkor ne bo oddajal v dvojni množini. — II. Razun tega dal je c. kr. urad za ljudsko prehrano v svrhu vkuhanja sadja za tukajšnji okraj še 5500 kg sladkorja na razpolago, do katerega pa imajo samo pravico društva za sadjerejo ter njih člani, ki pridelavajo sadje, nadalje posestniki malih vrtov, šolski in župni vrtovi, končno občekoristne organizacije ter skupne vojne kuhinje. Upravičenci do tega sladkorja (II.) imajo vlagati pismene, nekolekovane prošnje pri c. kr. okr. glavarstvu, katere morajo obsegati sledeče točke: 1.) natančno ime in natančen naslov prosilca; 2.) navedbe, koliko sadnih dreves in katere vrste ima dotičnik in koliko kilogramov sadja je približno pridelal l. 1917; 3.) navedbo, če je prejel tudi leta 1917 sladkor za vkuhanje sadja in koliko kilogramov tega je napravil; 4.) množino sadja, katerega pričakuje in množino slad-

korja (največ 10 kg) katerega zahteva; 5.) gorenji podatki morajo biti od pristojnega občinskega urada potrjeni. Prošnje vložiti je najkasneje do 10. julija t. l.; na poznejše prošnje in na prošnje, ki niso pravilno opremljene, se ne bo oziralo. Slednjič se izrecno povdarja, da zasebne stranke, ki nimajo vrtov ter ne pridelujejo sadja, ne pridejo v poštev pri tej razdelitvi (II.) in naj torej ne vlagajo tozadevnih prošenj. — C. kr. okrajno glavarstvo v Rudolfovo, dne 20. junija 1918.

Prodaja sena v košnji je po novi odredbi dovoljena, toda posestnik trga mora naznaniti oddano košnjo c. kr. okrajnemu glavarstvu in mora navesti ime kupca (najemnika) in množino pridelanega sena. Kupec (najemnik travnika) mora dobiti za prevoz sena potom dotičnega županstva prevozno dovoljenje, ki ga izda poslovalnica za suho krmo pri c. kr. uradu za ljudsko prehrano, podružnica za Kranjsko v Ljubljani. Opozarjamo na to naša županstva, posestnike travnikov, ki so oddali svoje travnike v najem, ali ki so prodali samo košnjo in kupce takih košenj oziroma najemnike travnikov. Brez prevoznega dovoljenja se ne sme kupljeno seno prepeljati, ker bi se sicer lahko zaseglo in odvezlo.

Sprejem goveje živine na pašnik c. kr. kmetijske družbe kranjske na Ivju v radeškem sodnem okraju na Dolenjskem. Kmetijska družba je kupila moderno urejen pašnik na Ivju, ki leži 500 do 600 metrov visoko nad morjem v dobri legi, z dobro vodo, z ugodnim podnebjem, ter je zato tudi prikladen za živino, ki prihaja naravnost iz hlevov. Paša je obila, enaka kakor na kakem bujno rastočem travniku, zato more živina jesti, kolikor hoče. Izključna reja na paši noč in dan je izrednega pomena za zdravje in razvoj živine. Ob deževnem in mrzlem vremenu ima živina prost vhod v hleve, kjer se ji poklada, če je potrebno, dobro seno. Najboljši uspehi se dosežejo pri živini, ki še rase in ki je pol, do eno in pol leta stara. Družba sprejme na pašnik še kakih 50 glav zdrave goveje živine v popolno oskrbo do konca letošnje pašne dobe, to je nekako do konca meseca oktobra. Pristojbina za pašo znaša 1 krono za vsak kilogram žive teže, ki jo živina na paši pridobi, oziroma najmanj 50 vinarjev na dan, če se živina iz kateregakoli vzroka dovolj ne zredi, če je naprimer že prestara, se sploh noče rediti ali pasti itd. Živina se na pašniku redno tehta in če kako živinčec dovolj ne uspeva, se to sporoči lastniku, da jo eventualno s pašnika vzame. Oni kranjski živinorejci, ki hočejo dati svojo govejo živino na ta pašnik, naj jo kar preprosto pripeljejo na Ivje, kjer naj jo izroče upravniku Mihi Čerčku, ki da vsa druga pojasnila. Dohod na pašnik Ivje je iz Radeč čez Njivice in Močilno, ali čez Brunek in Rudno vas ali iz Št. Janža čez Leskovec.

Domače in tuje novice.

Sv. maša za svetovni mir. Sv. oče Benedikt XV. je izdal motu proprio z dne 9. maja 1918, naj vsi duhovniki, svetni in redovni, na praznik sv. Petra in Pavla (29. jun. 1918) darujejo sv. mašo za ljudstvo z namenom, da bi svetu kmalu došel blagoslovljeni mir. V kapiteljski cerkvi v Novem mestu se vrši slovesnost ob pol 10. uri s pridigo in sv. mašo.

Odlikovanje. Cesar je podelil zdravniku gosp. dr. Petru Defranceschi v Gorici viteški križ Franc Jožefovega reda za vojno dekoracijo in z meči kot priznanje za izvrstno in požrtvovalno delovanje v sanitetni službi ter za hrabro obnašanje pred sovražnikom.

Umrl je na Mirni mladenci mirnega značaja Janez Papež v najlepši mladostni dobi. Pogreb je bil 10. junija prav lep. Naj počiva v miru blagi mladenci!

Promoviran za doktorja bogoslovja je bil na Dunaju danes v četrtek 27. t. m. ob tričetrt na 11. uro preč. gospod Tomaž Klinar, bivši kapiteljski vikar v Novem mestu. Častitamo iz vsega srca občepriljubljenemu gospodu doktorju na mnoga srečna leta v božjem blagoslovu!

Velikodušen dar. Mil. gospod prošt dr. Seb. Elbert je daroval za ubožno kuhinjo v Novem mestu 200 K. Čast in hvala!

Sprejemni izpiti za prvi letnik zasebnega ženskega učiteljskega uršulink v Škofji Loki se vrše 2. in 3. julija. Oglasiti se je pri samostanskem predstojništvu.

Dva pogreba. V četrtek 20. junija smo pokopali ob izvenredni veliki udeležbi pogrebecev iz vseh stanov občespoštovanega gosp. Dimitrija Stefanoviča. Rajni je prvi civilni Novomeščan, ki počiva na novem pokopališču, kjer so dosedaj pokopavali izključno le vojaške mrličce. Sprevod je vodil pravoslavni duhoven in vojni kurat. Pretresljivo je uplival na navzoče jedernat nagrobni govor g. voj. kurata. S posebnim zanimanjem smo sledili slovanskim molitvam in obredom. — V soboto 22. junija pa smo izročili materi zemlji nežno truplo 12 letne Darice, hčerke g. Davorina Budna, kontrolorja Mestne hranilnice v Rudolfovo. Pogreb je bil prav angeljski. Zraven drugih udeležencev je korakalo pred krsto veliko število belobolečenih deklic s svežimi cvetlicami in z lepimi šopki, ter dekliška šola z učiteljstvom, ki so spremenili svojo dobro součenko k prerani gomili, katero so pokrili s cvetjem.

Za mestne reveže so o priliki razdelitve begunske podpore darovali: Gabrijel Martin 10 kron; Udovc Apolonija 4 K; Furlan Anton 2 K; Košuta Marija 4 K; Claricini Adelina 10 K; Galateo Emilija 10 K. — V gostilni pri „Dolenjski železnici“ se je nabralo dne 15. junija t. l. za mestne reveže 21 kron.

Kranjsko deželno društvo c. kr. avstr. zaklada za vojaške vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladine. Društvu dohajajo vsak dan prošnje, ki se morajo že vnaprej odkloniti, ker niso dani pogoji, katere zahtevajo društvena pravila. Da se prihrani društvu nepotrebno delo, prosilcem pa stroški in razočaranje, se v naslednjem navedejo za prošnje važne točke društvenih pravil: § 2.) Namen deželnemu društvu je: 1.) da pomaga avstrijsko državljanstvo uživajočim vdovam na bojišču padlih ali v vojski ali za njenimi posledicami umrlih deželanov doseči priliko za pridobivanje ali da jih, če to ni mogoče, podpira kako drugače; 2.) da avstrijsko državljanstvo uživajočim, podpore potrebnim sirotam v vojski padlih ali umrlih deželanov, pa tudi drugim, varstva potrebnim otrokom in mladoletnim zagotavlja živež in oskrbo ter vzgojo in pouk in sploh skrbi za njihovo telesno in versko pravno vspevanje; pri tem mora vedno v prvi vrsti gledati na vojaške sirote; 3.) da pomaga onim drugim, avstrijsko državljanstvo uživajočim svojcem padlih ali umrlih deželanov, ki so jih le-ti bili vzdrževali ali vsaj vedno podpirali.

Strupene kače. Na Ruprčevru so pri spravljanju in sušenju krme pretekli teden ubili sedem gadov in je bila Lenčka Gazvoda od enega v levo nogo počena ter se nahaja v zdravniški oskrbi. Ker se letošnje leto, kakor se sliši in govori, jako mnogo gadov nahaja, bilo bi dobro in proti človeški varnosti nujno potrebno, da bi se zopet uvedle nagrade za pokončevanje strupenih kač.

Dopisi.

Iz Gradca. Velecenjeni g. urednik! — Ker ste nam toliko dobrega storili, imam Vas še vedno v hvaležnem spominu. Hočem Vam danes poročati naslednje: Srečno se je smelo šteti Vaše novomeško okrajno glavarstvo, oziroma okraj, ko ni bilo čuti do zadnjega časa, da bi imeli v Vašem okrožju kakega vojnega slepca, dočim ima naš krški okraj že tri. Ali danes pa se

tudi novomeško okrožje ne more ponašati s to srečo, da je namreč brez vojnega slepega. Kajti pred nekaj dnevi je prišel iz Dunaja neki Saje Jožef, doma iz Dol. Kartelevega, občina Mirnapeč. Mož je prišel iz Dunaja ves raztrgan ter ves ohupan, misleč da je on najbolj nesrečen. Seveda ga takoj vprašajo častita s. Klara, odkod je doma in kdo da je? Seveda on od same žalosti ne more veliko govoriti, če prav smo ga tolažili ter mu pripovedovali, da so drugi še bolj nesrečni. Pa so zato vse eno veseli. In on bo še lahko bolj vesel, ker še saj nekoliko vidi, kar je tudi res.

Takoj prvi dan njegovega prihoda so ga častita sestra povabili v svojo šolsko sobo ter ga jeli izpraševati, ali ima kaj denarja ali drugih potrebnih stvari? Mož je odgovarjal, da nima ničesar. Nato ga čast. sestra obdarujejo z vsemi potrebnimi stvarmi, s komur je bil mož zelo potolažen ter se je svoje usode že precej privadil. Ob tej priliki se mu je tudi razložilo, s čigavim denarjem se nakupijo ti darovi. Povedali smo mu tudi, kako dobri da so za nas Novomeščani in Dolenjci sploh. Mož je bil zelo ginjen.

Naznanjam Vam tudi, da nam gre z učenjem po malem vedno naprej. Nekateri že lepo igrajo na citre slovenske narodne pesmi. Lepo je čuti v nemškem zavodu slovenske pesmi, kakor na primer „Hej Slovani“, „Slovenec sem“ ali pa „Po jezzeru“ itd. Tako gre naše življenje naprej na tem temnem svetu.

Omeniti bi Vam imel še dosti, pa moram kaj pustiti za drugikrat. Zatorej sprejmite najsrčneje pozdrave od Vam vdanega Franc Medle-ta, Odilien-Blindenanstalt, Leonhardstrasse, Graz.

Razvedrilo.

V vojaški šoli. Enoletni prostovoljec: „Po naravnih postavah bi morala krogla vedno naravnost leteti...“ — Korporal: „Kaj, pri vojakihi ni nikakih naravnih postav, ampak so le vojaške postavne — zapomnite si to enkrat za vselej!“

Dober zdravnik. A: „Kako ti je vseh naš novih zdravnikov?“ — B: „Prav dober doktor je... mi je prepovedal vodo piti!“

Vljuden zatoženec. Sodnik: „Vaša nedolžnost je dokazana, ste oproščeni!“ — Zatoženec: „Prav žal mi je, gospodje, da ste se morali zastonj truditi!“

Priporočilo. „Našo prodajalnico so že trikrat tatje okradli, kar gotovo spričuje, da prodajamo le dobro blago.“

Med škranjčki. Ani: „Kadar je sila, pravijo, da vrag muhe je, — kaj pa takrat, ko ni sile?“ — Vali: „Šurke!“

Modrijan. Pepček: „Ate, kaj pa je to: modrijan?“ — Oče: „Je človek, ki vedno misli in misli — in ko je na koncu, pa spet od kraja začne.“

Zanimivo. Na nekem ameriškem parniku so si potovalci za kratek čas pravili razne pripovedke o roparjih, ki so bile ena bolj neverjetna ko druga. Ko je ravno eden svojo povest končal, pripomni drugi: „To še ni nič. Ko sem bil lansko leto v Mehiki, je bila tolika lakota, da so bili ljudje tako shujšali, da sta morala po dva vstric iti, da je bilo kaj sence videti.“ — „To še ni tako hudo,“ meni zopet drugi. „Pred nedavnim sem v Kaliforniji spoznal moža, ki je znal silno natančno petelina posnemati. Neko noč pridemo iz gostilne domov ravno o polnoči. Tu se mož ustavi in zajoje „kikiriki“ in sicer tako naravno, da se je na nebu naenkrat prikazalo solnce in vprašalo: „Saperlot — ali je res že štiri ura?“

V dvomu. Stric: „No, Jožek, kako si kaj zadovoljen z gospodično učiteljico?“ — Jožek: „Bo že; le verjeti ji človek ne sme vsega. Včeraj je rekla, da je štiri in pet devet, — danes pa trdi, da je tri in pa šest — devet!“

Slabo — pa vendar dobro. A: „Ali znate nemški?“ — B: „Znam, pa le za silo. Če se s kom snidem, ki ravno tako slabo govori, kakor jaz, — se ž njim prav dobro zastopim!“

Rešitev uganke v zadnji številki. Prijazna vasica z vljudnimi prebivalci „Repnje“ na Gorenjskem.

C. kr. presojevalnica cen v Rudolfovem

je po naročilu c. kr. osrednje posredovalnice cen na Dunaju z dne 24. maja 1918, št. 3850, v svoji seji, dne 5. junija 1918 postavila sledeče vodilne cene za sodavico in pokalice:

Za SIFONE: 1.) Pri prodaji od proizvajalca v celih zabojih gostilničarjem in kavarnarjem za pollitersko steklenico 26 h

2.) v nadrobni prodaji od proizvajalca neposredno porabniku za pollitersko steklenico 30 h

3.) v nadrobni prodaji od gostilničarja porabniku v gostilni ali pa čez ulico za pollitersko steklenico 40 h

4.) v nadrobni prodaji od kavarnarja porabniku v kavarni ali pa čez ulico za pollitersko steklenico 50 h

Za POKALICE: 1.) Pri prodaji od proizvajalca v celih zabojih gostilničarjem in kavarnarjem za pollitersko steklenico 30 h

2.) v nadrobni prodaji od proizvajalca neposredno porabniku za četrtlitersko steklenico 36 h

3.) v nadrobni prodaji od gostilničarja porabniku v gostilni ali pa čez ulico za četrtlitersko steklenico 50 h

4.) v nadrobni prodaji od kavarnarja porabniku v kavarni ali pa čez ulico za četrtlitersko steklenico 56 h

V zavarovanje steklenice se dovoljuje zahtevati položitev zastavnega zneska in sicer za vsako sifonsko steklenico po 7 kron in za vsako pokalčno steklenico 1 krono 50 h.

Listnica uredništva:

J. K. v B. Oprostite! Sicer zanimivo, a za naš list ni primerno. — A. Z. vojna pošta 439. Kaj tacega zares ni za javnost. — X. Brez podpisa poslanega ne pride nič v list. — P. U. St. Peter (Notr.) Nekaj dobrega, še več slabega, tedaj ne objavimo. — A. St. Str. v. Takšnih mirovnihih nasvetov imamo veliko; kedo jih pa upošteva? — A. K. v D. Lepe želje, toda izvršitev bo oblast prepovedala. — J. P. Hvala! Ampak pesmica ni za tisk! — J. N. v D. Lepo, da se trudite in pišete. Napake radi popravimo, vsebine pa ne objavimo radi. Bi itak ne imelo uspeha. — J. C. e. pr. des. Ne zamerite, ne bomo sprejeli v list.

Kupujejo se:
suhe borovnice, črešnje
in letošnje gobe.

Ponudbe z navedbo množine in cene na trdko

Josipa Val - Ljubljana.

- Lekarna -
J. BERGMANN
v Rudolfovem
kupuje po najvišji ceni:
kimel, janež, lipovo
- cvetje, bezgovo -
- cvetje, kamilice, -
- žavbelj, ajbiš, -
- tavžentrože in -
druga zdravilna
- zelišča sveža ali -
- suha -

Zahvala.

Vsem, ki ste spremili našo ljubljeno Darico k večnemu počitku, in ki ste ji darovali krasno cvetje, se iskreno zahvaljuje

rodbina BUDNOVA.

ZAHVALA.

Za mnoge dokaze tolažilnega sočutja povodom boleznin in prerane smrti našega iskrenoljubljenega soproga in očeta, strica in svaka, gospoda

Dimitrija Stefanovića

kakor še posebno za nadyse obilo in častno spremstvo na zadnjem potu pokojnikovem k večnemu počitku, izrekamo vsem-vsem najprisrčnejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

Rudolfovo, 24. junija 1918.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vešt, da je naš iskrenoljubljeni sin, brat, stric in svak, gospod

Ludvik Derganc

korporal, imetelj velikega nemškega križa, bronaste hrabrostne svetinje in Karlovega četnega križca

padel na južnem bojišču dne 15. junija ob 6. uri zjutraj, zadet od sovražne granate, v 23. letu starosti. Pokopan je bil z vojaškimi častmi v bližini svoje baterije pri Asiagi. Sv. maše se bodo brale v več cerkvah. Nepozabni pokojni bodi priporočen v blag spomin in molitev.

Semič, dne 24. junija 1918.

Žalujoča rodbina: Štefan Derganc.

Loterijske številke.

Gradec, 19. junija 65 76 49 46 69

Šolske in druge knjižnice

lahko pošljejo knjige v vezavo v pol platno, ker jim lahko hitro postrežemo. Tudi molitveniki se sprejemajo v priprosto prevezavo.

Knjigoveznica J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Katera begunka

bi hotela iti na Dunaj v dobro službo k majhni družini, naj se oglasi pri upravnistvu Dolenjskih Novic.

BRATJE SCHÖN

Dunaj I., Fischerstiege Nr. 8
priporoča svojo bogato zalogo

: galanterijskega :
nürnberškega blaga
in drobnarije na debelo trgovcem.

Zastopnik: Josip KLEINDIENST, Rudolfovo.

-- Kupi se --

POSESTVO

s približno 50 do 60 oralov površine (gozd, dobri travniki in njive) ter s primernim poslopjem (stanovanje z 12 do 14 sobami). Posestvo v bližini farne cerkve ima prednost. — Ponudbe sprejme ravnateljstvo graščine Križ, pošta Kamnik.

Pri pomanjkanju moke

je najboljši pripomoček „Mehlata“-moka; je k vsem pekarijam, močnatim jedilom, kruhu, juham itd., za pridodati, ker potem lepo izgledajo, narastejo, hranljivost, zasitost, izdatnost pridobé. Zdravniško priporočeno proti razl. boleznim. Vsebuje 10% sladkornih, 10% mastnih snovi. Dobi se najmanj 1 karton s 25 zaviti za K 75; pri 5 kartonih še 10% popusta. (Mala prodaja zavitku je 3-50 K.) A. Postržin, Graz, Steyreg. 60/II. Za event. vprašanja se prosi znamko.

Barva za obleke.

OBLEKA pobarvana izgleda in nadomesti novo samo tedaj, če se resnično le z najboljšo, stanovito la barvo pobarva. Vsak si lahko sam doma brez truda in stroškov pobarva obleko ali kaj drugega, naj si bo iz kakoršnjakoli blaga. Najmanj se pošlje že 10 zaviti, pošl. navodilom za K 10-20. Trgovci 100 zaviti K 40, 1000 zaviti K 35 za vsakih 100 zavitkov. A. Postržin, Commission «Mehlata», Graz, Steyreg. 60/II.

Sveče in sukanec

dobavljam le proti predplačilu (vsaj 1/2 ostalo povz.) parafinske in voščene, kos po K 1-60 do K 2-80, najmanj 100 kosov v zabojčku se pošlje. Sukanec laneni na drvenih špuljah, znamka «Silberstern» in «Kolo» 1000 Jards dzt. K 400, 500 Jards dzt. K 200, 225 m K 120, 150 m K 90. A. Postržin, Commission «Mehlata», Graz, Steyreg. 60/II. Za event. vprašanja se prosi znamko.

Želi se kupiti

v mestu ali prav blizu mesta hišo z vrtom, oziroma s posestvom. — Cena približno 50.000 kron. Pismene ponudbe na naslov: „Kupec“ na uredništvo Dol. Novic.

I. ČATER v Celju

kupuje vsake vrste les in sicer: žagan, mehak in trdi les, stavbeni les, les za jame, kostanjev in hrastov les.

Tozadevne ponudbe naj se pošiljajo na njega.